

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

CÀM VĂN KHIÊM

**NÂNG CAO VAI TRÒ CỦA CÁC TỔ CHỨC
CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
Ở HUYỆN MAI SƠN, TỈNH SƠN LA**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

CÀM VĂN KHIÊM

**NÂNG CAO VAI TRÒ CỦA CÁC TỔ CHỨC
CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
Ở HUYỆN MAI SƠN, TỈNH SƠN LA**

Ngành: Phát triển nông thôn

Mã ngành: 8.62.01.16

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS NGUYỄN DUY HOAN

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu do cá nhân tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của giáo viên hướng dẫn GS.TS Nguyễn Duy Hoan, không sao chép các công trình nghiên cứu của người khác.

Số liệu và kết quả của luận văn chưa từng được công bố ở bất kì một công trình khoa học nào khác.

Các thông tin thứ cấp sử dụng trong luận văn là có nguồn gốc rõ ràng, được trích dẫn đầy đủ, trung thực và đúng qui cách.

Tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính xác thực và nguyên bản của luận văn này.

Học viên

Cầm Văn Khiêm

LỜI CẢM ƠN

Sau thời gian học tập, nghiên cứu, thành quả cuối cùng là luận văn tốt nghiệp đã hoàn thành. Để thực hiện luận văn này, tôi đã nhận được sự giúp đỡ, hướng dẫn tận tình của GS.TS Nguyễn Duy Hoan cùng với những ý kiến đóng góp quý báu của các thầy cô Trường Đại học Nông lâm - Đại học Thái Nguyên, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc.

Tôi xin chân thành cảm ơn Thường trực huyện ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân huyện Mai Sơn; tập thể lãnh đạo và chuyên viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam huyện, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Huyện đoàn huyện Mai Sơn; Lãnh đạo Đảng ủy, HĐND, UBND, Ủy ban MTTQVN các xã Cò Nòi, Hát Lót, Mùòng Bon, Mùòng Chanh trên địa bàn huyện Mai Sơn đã quan tâm, tham gia đóng góp ý kiến, tạo điều kiện, giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện luận văn này.

Do thời gian có hạn và kinh nghiệm nghiên cứu khoa học còn nhiều hạn chế nên luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của quý thầy, cô, đồng nghiệp và các anh, chị học viên để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả

Cầm Văn Khiêm

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Các câu hỏi nghiên cứu	3
4. Đối tượng nghiên cứu.....	3
5. Phạm vi nghiên cứu	3
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC VỀ VAI TRÒ CỦA CÁC TỔ CHỨC	
CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI.....	4
1.1. Cơ sở lý luận.....	4
1.1.1. Các khái niệm cơ bản về nông thôn, phát triển nông thôn, XDNTM, các tổ chức CT-XH	4
1.1.2. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong XDNTM.....	8
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến vai trò của các tổ chức CT-XH trong XDNTM.....	13
1.2. Cơ sở thực tiễn.....	14
1.2.1. Kinh nghiệm của một số nước trên thế giới về vai trò của các tổ chức xã hội trong XDNTM	14
1.2.2. Kinh nghiệm của một số địa phương trong nước về phát huy vai trò của các tổ chức CT-XH trong XDNTM	17
1.2.3. Rút ra bài học đối với huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La.....	21

Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	22
2.1. Khái quát đặc điểm về điều kiện tự nhiên, tình hình KT-XH của địa phương	22
2.1.1. Khái quát về huyện Mai Sơn.....	22
2.1.2. Đặc điểm vùng nghiên cứu	23
2.2. Nội dung nghiên cứu	24
2.2.1. Đánh giá vai trò của các tổ chức CT-XH trong XDNTM.....	24
2.2.2. Đánh giá kết quả XDNTM tại huyện Mai Sơn đến năm 2018	24
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	25
2.3.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	25
2.3.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	28
2.3.3. Phương pháp chuyên gia	28
2.3.4. Phương pháp phân tích.....	28
2.4. Hệ thống chỉ tiêu sử dụng trong nghiên cứu.....	28
2.4.1. Chỉ tiêu đánh giá vai trò của các tổ chức CT-XH trong XDNTM	28
2.4.2. Chỉ tiêu đánh giá kết quả XDNTM (5 nhóm - 19 tiêu chí).....	29
2.4.3. Chỉ tiêu đánh giá mức độ hài lòng của người dân về kết quả XDNTM	29
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	30
3.1. Khái quát công tác XDNTM ở huyện Mai Sơn	30
3.1.1. Công tác triển khai xây dựng nông thôn mới	30
3.1.2. Phát huy dân chủ trong XDNTM.....	31
3.2. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong XDNTM tại huyện Mai Sơn	32
3.2.1. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong Ban chỉ đạo, Ban quản lý XDNTM	32
3.2.2. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong công tác tuyên truyền XDNTM	34
3.2.3. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong tham gia thảo luận chiến lược phát triển NTM	37
3.2.4. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong việc lập kế hoạch và quy hoạch XDNTM	38

3.2.5. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong phát triển kinh tế.....	41
3.2.6. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong huy động nguồn lực XDNTM.....	44
3.2.7. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong công tác giám sát XDNTM.....	47
3.2.8. Vai trò của các tổ chức CT-XH trong việc nghiệm thu, quản lý sử dụng phát huy hiệu quả các công trình	48
3.2.9. Những yếu tố ảnh hưởng đến vai trò của các tổ chức CT-XH trong XDNTM	49
3.3. Đánh giá kết quả XDNTM tại huyện Mai Sơn đến năm 2018	51
3.3.1. Kết quả bước đầu trong thực hiện chương trình XDNTM tại huyện Mai Sơn	51
3.3.2. Tác động đến phát triển KT-XH	62
3.3.3. Bài học kinh nghiệm rút ra trong quá trình triển khai thực hiện chương trình XDNTM tại huyện Mai Sơn	65
3.4. Một số giải pháp nâng cao vai trò của các tổ chức CT-XH trong XDNTM tại huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La	67
3.4.1. Định hướng	67
3.4.2. Các giải pháp nâng cao vai trò của các tổ chức CT-XH trong XDNTM	67
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	72
TÀI LIỆU THAM KHẢO	75

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CT-XH	:	Chính trị - xã hội
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
KT-XH	:	Kinh tế - xã hội
MTTQ	:	Mặt trận tổ quốc
UBND	:	Ủy ban nhân dân
XDNTM	:	Xây dựng nông thôn mới

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1:	Tình hình phát triển KT-XH của 4 xã vùng nghiên cứu.....	24
Bảng 2.2:	Tổng hợp số lượng mẫu điều tra cán bộ hội viên các tổ chức CT-XH ở mỗi xã	26
Bảng 3.1:	Vai trò của các tổ chức CT-XH trong việc tham gia Ban chỉ đạo, Ban ban quản lý NTM các cấp huyện Mai Sơn.....	32
Bảng 3.2:	Tham gia của đại diện các tổ chức CT-XH trong công tác tuyên truyền tới người dân về XDNTM	34
Bảng 3.3:	Các bước truyền thông triển khai XDNTM.....	37
Bảng 3.4:	Mức độ tham gia các cuộc họp về NTM của các tổ chức CT-XH tại 4 xã nghiên cứu	38
Bảng 3.5:	Các tổ chức CT-XH tham gia lập kế hoạch.....	39
Bảng 3.6:	Số lượng lớp tập huấn do các tổ chức CT-XH tổ chức năm 2018	41
Bảng 3.7:	Các đoàn viên, hội viên và người dân 04 xã tham gia tập huấn, ứng dụng kỹ thuật trong sản xuất năm 2018.....	42
Bảng 3.8:	Vai trò của các tổ chức CT-XH trong việc hỗ trợ các đoàn viên, hội viên và người dân vốn sản xuất	43
Bảng 3.9:	Các tổ chức CT-XH tham gia đóng góp kinh phí XDNTM	45
Bảng 3.10:	Vai trò của các tổ chức CT-XH trong việc vận động nhân dân đóng góp đất đai XDNTM	45
Bảng 3.11:	Vai trò của các tổ chức CT-XH trong việc vận động người dân góp công lao động xây dựng các công trình NTM trên địa bàn 4 xã	46

Bảng 3.12: Kết quả cán bộ, hội viên của các tổ chức CT-XH tham gia Ban giám sát XDNTM.....	47
Bảng 3.13: Công tác quản lý và sử dụng tài sản	49
Bảng 3.14: Đánh giá kết quả XDNTM trên địa bàn 04 xã.....	53
Bảng 3.15: Kết quả phong trào thi đua sản xuất kinh doanh giỏi qua 3 năm (2016 - 2018).....	58
Bảng 3.16: Kết quả khảo sát sự hài lòng của người dân về kết quả XDNTM trên địa bàn 04 xã	60
Bảng 3.17. Tác động của XDNTM đến thu nhập của người dân trên địa bàn 04 xã nghiên cứu	62